

KOIVISTON viesti

Nro 3 Maaliskuu 2009

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Tiedättekö?

1. Mihin vuoteen saakka Koiviston seurakunnassa oli käytössä jalkapuurangaistus?
2. Onko Koiviston yhteiskoululla ollut oikeus laajentua yliopistoon johtavaksi oppilaitokseksi?
3. Kuka oli Koiviston maamiesseuran ensimmäinen vakinainen maatalousneuvoja?
4. Minä vuonna Römpötti sai oman paloaseman?
5. Kuinka monta asukasta oli Koiviston kauppalassa sen perustamisvuoden 1927 alussa?
6. Minkä niminen oli Koiviston Höyrylaivosakeyhtiön se laiva, joka viimeksi välitti liikennettä Koiviston kirkonkylän ja Viipurin välillä?
7. Kuinka monta pyyntimiestä kuului tavallisesti nuottakuntaan talvинуотilla?
8. Kuka oli viimeinen Koiviston kuntakokouksen puheenjohtaja?
9. Mitä ruokia kuului laivan lykkäjäisväelle tarjottuun ateriaan?
10. Arvatkaapa minkälaisia määräyksiä Koiviston kunnanvaltuusto antoi v. 1869 hevosella ajamisesta kirkkoon mentäessä ja kirkosta takaisin tullessa?

Vastaukset 8:lla sivulla

Talvipäivillä puheenjohtaja vaihtui

Porvoossa ravintola Iiriksessä taas haastelua ja puheensorinaa riitti, kun koivistolaiset kokoontuivat talvipäiväänsä vuosikokouksen jälkeen. Ruoka maistui ja laulut olivat tuttuja.

Ohjelmasta vastasivat Sanna Ratia ja Harri Saari, jotka laulaen, pianolla ja haitarilla musisoivat koivistolaisten iloksi ja virkistykseksi. Mukava oli kuulumisia vaihtaa ja kuulla. Koiviston vanha paloauto on kuulemma löytynyt hyvin pidettynä Salon seudulta. Kaukiaisena Ahti lupasi tarkemmin kertoa tuonnempana. Koiviston kirkosta otetun vanhan valokuvan henkilöitä voisi koettaa tunnistaa. Uusia julkaisuja oli myynnissä. Ensikesän matkoja on taas aika ryhtyä allakoimaan.

Olihan kokouksessa toki asiaakin. Seuralla on nyt uusi puheenjohtaja Juha-Veikko Kurki. Tai mikä uusi JiiVee nyt on, kaikille tuttu varapuheenjohtaja. Jarmo Ratia hoiti kunnialla osuutensa puheenjohtajaviestissä ja voi hyvillä mielin luovuttaa tehtävän seuraajalleen. Koivisto-Seura voi hyvin. Varapuheenjohtajuuskin on hyvissä käsissä kun helsinkiläinen Tuula Koppinen otti pestin vastaan. Positiivinen ja aina energinen Tuula on tullut tutuksi mm. Helsingin Koivisto-juhlien järjestelyissä. Viimeisin urakka on Sirpa Taskisen

kanssa yhdessä kirjoittamansa Koivisto pähkinänkuoressa kirjanen, joka esitellään tulevassa lehdessä.

Muitakin valintoja ja tarkennuksia seuran johtokuntaan tuli. Virpi Huhtanen on seuran uusi sihteeri. Marja-Leena Montonen saa luvan kanssa ja rauhassa toipua ja kerätä voimia. Porvoon Riitta Nurmi on johtokunnan varsinainen jäsen Marja-Leena Montosen ollessa varajäsenenä. Tuula Koppisen tilalle Hanna Silferin varajäse-

neksi valittiin Tuula Agge Paraisilta. Muutoin jatketaan entisin elkein.

Seurassa on jäseniä tällä hetkellä 2030 henkeä. Uusia jäseniä vuonna 2008 tuli mukaan 55. Seura on vakavarainen. Jotta niin olisi jatkossakin kokous päätti nostaa jäsenmaksua 20 eurosta 24 euroon. Jäsenmaksuun kuuluu jäsenyyden lisäksi 12 kertaa vuodessa ilmestyvä Koiviston Viesti-lehti. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun.

Toiminta tulee olemaan viimevuosien toiminnan kaltaista. Koivisto-juhlat järjestetään Piikkiössä 25.-26.7. Juhlien järjestämisestä vastaa

Turun ja ympäristön koivistolaiset. Syksyllä järjestetään keskustelutilaisuus. Yhteyksiä nykyisen Koiviston hallintoon ja asukkaisiin jatketaan ja kehitetään. Koiviston www.koivistolaiset.net sivustoa edelleen kehitetään ja täydennetään englanninkielisin tekstein. Lehden ilmestymistä pyydettiin aikaistamaan jäsenseurojen tapahtumailmoittelun helpottamiseksi. Lehti ilmestyy jatkossa aina kunkin kuun 15. ja 20. päivän välillä. Aikataulu edellyttää, että kaikki lehteen haluttu aineisto on oltava toimituksessa jo edellisen kuun aikana.

– Ex-puheenjohtajalt' iteltää –

Kun nyt olen siviilivirkani työkiireiden takia jättänyt puheenjohtajan tehtävät Juha-Veikko Kurjelle, haluan kiittää Suomen Koivisto-Seura ry:n toimikuntaa, paikallisyhdistyksiä, kylätoimikuntaa ja sukuseuroja sekä kaikkia seuran jäseniä siitä tuesta, jonka olen saanut kuluneen neljän vuoden aikana. Haluan erityisesti kiittää Paula Hovia, Marja-Leena Montosta, Riikka Salokannelta, Virpi Huhtasta ja Jiiveetä, jotka ovat aktiivisesti osallistuneet johtokunnan työvaliokunnan toimintaan. Tulen puheenjohtajan tehtävään seuratoiminnan ulkopuolelta ”pystymetsästä”, jolloin heidän innostuksensa seuran toiminnan eteenpäin viennissä on ollut suureksi avuksi. Haluan kiittää myös edellistä puheenjohtajaa Helge Teikaria niistä keskusteluista, joita kävin hänen kanssaan seuran tilanteesta valintani jälkeen.

Puheenjohtajan toimeni alkutaipaleelle sattui monia kes-

kustelua aiheuttaneita tapahtumia. Tapahtui henkilövaihdoksia ja kysymys Karjalan Liiton jäsenyydestä aiheutti pohdintoja. Uskon, että tehdyt ratkaisut ovat olleet onneksi Suomen Koivisto-Seuralle. Kaiken kaikkiaan Suomen Koivisto-Seura on vireä, eteenpäin suuntautunut karjalainen pitäjäseura, jonka on onnistunut säilyttää korkea jäsenmäärä ja joka on jatkuvasti saanut uusia jäseniä.

Jatkan nyt seuran rivijäsenenä samoin kuin kuulun rivijäsenenä myös kahteen muuhun karjalaiseuraan, nimittäin Karjala-Klubiin (ei pidä sekoittaa palautusta vaatimaan Karelia-klubiin) ja Pamaus-Seuraan. Karjalan Liittoon haluan kuitenkin kuulua Suomen Koivisto-Seuran kautta.

Toivotan uudelle johtotroikalle Jiiveelle, Tuula Koppiselle ja Virpille intoa ja uskoa seuran tulevaisuuteen sekä parhainta menestystä seuran luottamustoimien hoitamisessa.

Koivisto-juhilla tavataan!
Jarmo Ratia

Juha-Veikko Kurki ja Jarmo Ratia vaihtavat puheenjohtajan ”viestikapulaa”

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Römpöttikahvia

En tiedä miksi kuunari Helenan miehistö kutsuu Karibianmeren saarten alkuperäisasukkaita römpöteiksi, mutta niin vain ne tekevät. Kovin kotoisalta se kuulosti, vaikka rastalettiset tummat miehet eivät niin kotoisilta näyttäneet eikä römpöttikahvi juhlamokalta maistu. Maailman merillä kokee kaikenlaista.

Senkin miten purjehdustaustoja esiteltäessä laivan komemies Hannu Kilappa ei ylpeillyt työrupeamastaan merivoimissa tai Goltland Runt –kilpurjehduskokemuksistaan vaan siitä, että isä Einari oli koivistolainen laivuri ja äitinsäkin Sirkka os. Järvinen oli Koivistolta. Muuten hän ei koivistolaistaustaan tuntenut. Sen sijaan laivan perämiehelle Risto Tiaiselle oli isänsä kautta syntynyt mielikuva Koivistosta paikkana, jossa merihminen olisi mieluusti voinut asua. Tämä oli ollut linnoitustöissä Koivistolla ja kertonut paikan olevan sellainen, jonne sodan jälkeen perustaisi perheensä. Toisin kävi.

Koivistolaisilla on mieletön rikkaus, meri ja merenkulun perinne. Laivoja ja omaa satamaa ei enää ole, laivurikin seilaavat toisenlaisilla vesillä. Ehdotan, että Koivisto-Seura ja säätiö vaalisivat tätä perinnettä toimimalla yhteistyössä koululaivapurjehduksia järjestävän purjelaivasäätiön kanssa. Koivistolaisten purjehdukseen voisivat osallistua 16-35-vuotiaat jälkipolvien koivistolaiset. Laivalla he kokisivat isoisiensa maailman ja yhteenkuuluvuutta toisten Koivisto-juuristen kanssa. Koivistolainen merellinen elämänmuoto jatkuisi aina uusiin aaltoihin.

Hartaast'

Säästökuurille!

Laman tai taloudellisen laskukauden aikana haastetaan joka taholta säästökuurille. 1990-luvulla puhuttiin leikkauksista ja juustohöylästä. Kouluista leikattiin valintamahdollisuuksia ja avustajia oppilailta. Sosiaalimenoista leikattiin sekä lähes kaikesta muustakin. Kotitalouksia kehoitettiin ja kehoitetaan säästämään sähkössä ja kierättämään kaikkea mahdollista. Toisten säästökuuri on vapaaehtoista, toisten, ainakin puolen kansanaineksen, se on pakollista. Köyhä ei pysty enää säästämään, vaan hänen pitää nöyrytyä käymään jopa leipäjonoissa.

Sodan jälkeen ja ennen sitä syntyneet ovat oppineet pienestä pitäen säästämään. Meillä oli aina jokin päämäärä, minkä vuoksi säästimme. Vanhemmat säästivät lastensa hyväksi. He rakensivat tätä maata, että jälkeläisillä olisi parempi elämä kuin heillä. Säästäminen lähti rakkaudesta; säästettiin jollekin toiselle, ei niinkään itselle. Myöskin pankit palkitsivat säästämistä. Meidän lapsillamme oli kultapossukerhoja ym., joissa annettiin ahkerille säästäjille pikku palkintoja ja vanhemmat saivat korkoja. Päämääräsäästäjinä saimme ostaa jonkin vaatteen tai vaikkapa polkupyörän, kun saimme rahat kokoon. Emme eläneet "kädestä suuhun", kuten moni nuori nykyaikana. Helppoa rahaa ei ollut kenelläkään, paitsi tietysti joillakin etuoikeutetuilla. Nuortenkin oli itse säästettävä omiin erikoistarpeisiinsa. Oli ihan riittävästi, jos vanhemmat pystyivät antamaan meille koulutusavustusta. Siitä olimme ja olemme iäti kiitollisia heille.

Nykyisin ei kukaan jaksaa säästää, koska siitä ei saa mitään palkintoa. Lapsetkin ovat kiittämättömiä uhrauksillemme ja verottaja rankaisee niitä, jotka yrittävät siirtää säästöjään joillekin toisille. Ihmiset tuhlaavat aikaansaannoksensa itse tai tekevät siirtoja ulkomaille. Rikkauksista ei

ole hyötyä, sillä kukaan ei niillä voi ostaa terveyttä, eikä ottaa niitä mukaansa.

Paastonaika on kristillinen säästökuuri. Jeesus opettaa, että on "parempi antaa kuin ottaa". Jumalalle säästetty ja Hänen valtakuntaansa sijoitettu pääoma tuottaa satakertaisen sadon täällä ja iankaikkisuudessa. Jeesus neuvoo vuorisaarnassa kokoamaan aarteita sinne, missä "ei koi syö, ei ruoste raiskaa, eivätkä varkaat varasta". Jumala antaa meille vuosittain ajan, jolloin saamme vetäytyä tutkistelemaan perusasioita, kuten sitä, minkä vuoksi ylipäättänsä täällä elämme ja olemme. Meitä pyydetään analysoimaan omia kykyjämme ja lahjojamme ja kysymään, mitä hyvää pystyisin tekemään Jumalan valtakunnan ja lähimmäisteni hyväksi, että Jumala voisi siunata työni ja ajatukseni. Viisas Salomon nimittäin tuumailee: "Moni on antelias ja saa yhä lisää, toinen säästää yli kohtuuden ja aina vaan köyhtyy". Jumalan lapsen sydän täyttyy ilosta, kun hän näkee, että joku tulee onnelliseksi hänen lahjoistaan. "Joka köyhää armahtaa, hän lainaa Herralle".

Paaston aikana kannattaa myös kerrata itselleen Jesajan kirjasta se kohta, missä selvitetään, millaista paastoa Herralta odottaa (Jes. 58: 5-14): "Eikö tämä ole paasto, johon minä mielistyn: että avaatte vääryyden siteet, irrotatte ikeen nuorat ja päästätte sorretut vapaiksi, että taitat leipäsi isoavalle ja viet kurjat kulkijat huoneeseesi, kun näet alastoman, vaatetat hänet, etkä kätkeydy siltä, joka on omaa lihaasi jne." Tuota voisi pohtia koko eduskunta, eikä vain yksityinen kansalainen. Saisimme palkaksi suuren siunauksen Taivaan ja Maan Luojalta. Eikä ilman Hänen siunaustaan säästökuurikaan onnistu.

Paastoterveisin Valma Luukka

Rakkaamme

**Albert Julius
HOVI**

s. 12.12.1912 Lavansaareissa
k. 27.12.2008 Perniössä

Kaipauksella muistaen
Omaiset
Muut sukulaiset ja ystävät

*Uupunut matkaaaja
rannalla himmeän maan,
astui aurinkolaivaan,
suureen valkeaan.*

Siunaus toimitettu 10.1.2009 Perniössä. Kiitos osanotosta.

Rakas taitimme, suvun vanhin

**Irja Maria
LENKKERI**

s. 26.12.1913 Koivisto
k. 22.1.2009 Kemiönsaari

*Nyt nukut ikiunta,
rauhallista, tuskatonta.*

Lämmöllä muistaen
**Veljien lapset perheineen,
muut sukulaiset ja ystävät**

Siunaus toimitettu läheisten läsnäollessa
Lämmin kiitos osanotosta

Rakkaamme, opettaja

**Katri Kyllikki
LEHTONEN**

s.12.3.1913 Kivennavalla
k.18.12.2008 Helsingissä

Kiitollisena muistaen
**Hilkka
Kerttu ja Lauri
Leena
perheineen**

*Rukous, rakkaus,
usko ja työ
on juurena elon onnen.*

*Sun haltaus...
hellinä säveleet
vie elämän viimeisen tähteen
luo kaikenolevan alkulähteen
ja rauhaan - rauhaan vihdoinkin.*
Paloheimo

KOIVISTON viesti

ISSBN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitetun ilmoitusmaterian tulee olla toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Toimitus ei vastaa sille lähetetystä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm
Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm
Lasten kuvalliset onnittelet 6e/kpl

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot ja/ tai disketti tai CD-levy sekä valokuvat postitetaan osoitteeseen:

**Studio Salokannel & Toivonen,
Koiviston Viesti** p. 03 7824 553
Rauhankatu 8, 15110 Lahti.

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteineen.

Tilaukset, osoite- ym. muutokset aina

kirjallisena edellämäinnittuun osoitteeseen. Laita korttiin postitusosoite ja laskutusosoite, mikäli ne eivät ole samat.

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 24e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 5e. Lehdessä julkaisemattomia artikkeleita ja kirjoituksia tullaan julkaisemaan seuran nettisivuilla www.koivistolaiset.net

Jäsenlehden postituksesta pohjoismaihin +2e/vuosi, eurooppaan +7 e/vuosi muualle maailmaan +12 e/vuosi
Pankkiyht. Nordea Lahti 109130-305880

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 0400 94 96 95

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

Elna Ratia on poissa

Äitimme Elna Ratia (os. Niemi) syntyi 29.11.1919 Koiviston pitäjän Humaljoen kylässä. Hän kuoli 21.2.2009 Mäntsälän terveystieteiden vuodeosastolla 89-vuoden ikäisenä.

V. 1939 äiti avioitui oman kylän nuorukaisen Mauno Ratian kanssa. Avioliitto solmittiin vain muutamaa kuukautta ennen talvisodan syyttymistä ja tästä johtuen nuoren parin ensimmäiset yhteiset vuodet sodan keskellä olivat täynnä huolta, murhetta ja pelkoa.

Raskaiden sotavuosien ja evakossa vietettyjen vaiheiden jälkeen äiti päätyi perheineen Mäntsälään, joka oli yksi siirtokarjalaisille osoitetuista sijoituskunnista.

Äiti oli jo hyvin nuoresta tottunut tekemään ahkerasti ja itseään säästämättä työtä. Työ toimi hänelle myös lohduttavana ja toivoa antavana voimana sodan jälkeisinä alakulun vuosina. Puoliso Mauno oli haavoittunut vakavasti aivan sodan loppuvaiheilla. Sodasta muistoksi jäänyt vamma ja sen aiheuttama invaliditeetti eivät kuitenkaan lan- nistaneet pariskuntaa, vaan johdatti heidät sellaisten an-

sioitöiden pariin, jotka parhaiten sopivat takaamaan toimeentulon muuttuneessa elämäntilanteessa.

Äidin vahva eteenpäin katsomisen tahto ja rohkeus tarttua haasteisiin johti äidin kahvila- ja ravintola-alan yksityisyrittäjäksi. Tämän yrittäjyyden ansiosta äiti ja koko hänen perheensä tuli monille mäntsäläläisille hyvin tutuksi. Äiti muistetaan erityisesti silloisen Raitasen liiketalon baarin pitäjänä ja myöhemmin ravintola Länsi-Reimarin värikkäänä vetovastuullisena omistajana.

Ansiotöidensä lisäksi äiti oli aktiivisesti mukana monissa vapaaehtois- ja luottamustoimissa. Jäsenyys Mäntsälän Koivistolaisissa, Sotainvalidien naisjärjestön Mäntsälän osastossa, Martoissa, koulun johtokunnassa ovat muutamia esimerkkejä äidin järjestötoiminnasta. Sodan aikana äiti palveli viestintälottana sekä muissa lottatehtävissä

saaden jopa talvisodan aikaisista ansioistaan 2. luokan vapaudenmitalin.

Koska äiti oli omakoh- taisesti kokenut kodin ja kokonaisen kotiseudun me-

nettämisen tuskan ja tiesi, miltä tuntuu lähteä rakentamaan elämää uudestaan lähes nolapisteestä, oli vähäosaisten auttaminen kuin luonnostaan lähellä hänen sydäntään. Tämä näkyi niin hänen yksityisyrittäjän roolissaan kuin myös vapaaehtoistoiminnassaan. Vilkkään karjalaisena äiti tutustui helposti ja ennakkoluulottomasti erilaisten ihmisten kanssa. Yhdessä puolisonsa Maunun kanssa he pitivät kotinsa ovia aina avoinna naapureiden ja ystävien tulla. Perheen koti toimi säännöllisesti myös pariskunnan

seuratoiminnan kokoontumispaikkana.

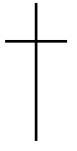
Nuoruusvuosina urheiluharrastukset, erityisesti hiihtäminen ja uinti olivat äidille läheisimmät. Myöhemmin kun perhe oli kasvanut, ei seitsemän lapsen äidillä ollut liikoja aikaa harrastuksille. Jos ylimääräistä aikaa kuitenkin joskus jäi, äiti luki mieluisesti runoja ja lausuikin niitä julkisesti. Myös erilaisten käsitöiden tekeminen oli äidille mieleistä. Lastenlasten hoivaaminen ja heidän johdattaminen karjalaiseen kulttuuriperimään oli äidille, Elna-mammalle eläkevuosien kunniatehtävä.

V. 1994 äidin elämässä oli taas suurten jäähyväisten aika. Puoliso Mauno menehtyi pitkällisen sairauden murtamana; yhteiseloa ehti kertyä lähes 55 vuotta ja sen loppuminen jätti varjonsa äidin loppuelämään.

Myös äidin omat viimeiset elinvuodet olivat sairauden heikentämiä ja iso osa hänen persoonastaan piiloutui puhekyvyn heikentymisen edetessä. Äidin tunteneet ihmiset ovat varmasti yhtä mieltä siitä, että äitiä parhaiten kuvaavia sanoja ovat iloisuus, lupsakkuus, humoristisuus ja temperamenttisuus. Äiti oli meille läheisille se suuri ihminen, jollaisen toivoisi

jokaisella olevan vierellään tällä elämän tielläämme.

Martti, Eija, Erkki, Markku, Jukka, Leena ja Anne

Rakkaamme
puoliso, äiti, mummi

Irja PORALA o.s. Ilmasti

s. 17.7.1922 Koivisto
k. 2.12.2008 Porvoo

*Oli sulla sydän
lämmän bellä,
oli siellä paikka
meillä jokaisella.
Mittään et pyytänyt,
kaikkesi annoit,
meitä muistit,
huolta kannoit.
Sinä unen ansaitset
rauhaisan ja kiitoksen
kaikkein kauneimman.*

Rakkaudella muistaen
Ykä

Esko ja Pirjo

Hanna, Celso ja Mai

Ulla ja Risto

Tarja ja Jari

Anteri, Hanna ja Tytti

Olli

Pekka ja Jenny

Kari ja Jami

Siunaus läheisten
läsnäollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakas äitimme,
mamamme

Elna RATIA

s. 29.11.1919 Koivisto, Humaljoki
k. 21.2.2009 Mäntsälä

Rakkaudella kaivaten
Martti, Eija, Erkki,
Markku, Jukka, Leena
ja Anne perheineen
Unto ja Alpo perheineen
Muut sukulaiset ja ystävät

*Sitten kun kulkenut oon joka puulla
ja palannut paljain jaloin
lähtöpaikkaani, johda uuteen
maahan välkkävin valoin.*
(Niilo Villanen)

Ystävällisenä kutsuna ilmoitamme, että rakkaamme siunataan Mäntsälän kirkossa lauantaina 21.3.2009 klo 13.30, jonka jälkeen muistotilaisuus pidetään Mäntsälän seurakuntakeskuksessa

Rakkaamme

Enni Hilikka Hellevi LAINE

o.s. Suurhasko

s. 31. 12. 1923 Koivisto
k. 11. 2. 2009 Turku

*Koskaan ei tiedä,
onko aikaa paljon vai vähän.
Yhtäkkiä vain huomaan,
se päättyi tähän.
Kun sammui sydän läheisen,
on aika surun hiljaisen.*

Kaivaten
Hannu
sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu läheisten läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Kerttu KESKINEN

os. Hilska

s. 18.2.1912 Koivisto Patala
k. 16.1.2009 Huittinen

Kaivaten
lapset perheineen
muut sukulaiset ja
ystävät

*Väsyneenä silmäs suljit,
siihen hiljaa nukahdit.*

Siunaus toimitettu, lämmin kiitos osanotosta.

Rakkaamme

Pentti Aapraham SIPILÄ

s. 27. 12. 1922 Koivisto, Eistilä
k. 5. 1. 2009 Inkoo

*Tämä hetkellinen ja vähäinen abdinkomme
tuottaa meille määrättömän suuren,
ikuisen kirkkauden.*
2. Kor.4:1

Kaivaten
Vuokko
Leena perheineen
Toivo perheineen
Kaarina perheineen
sukulaiset ja ystävät

*Oli miesten peukalo kohdallaan,
he aikaan saivat taidollaan.
Ei mestat olleet suuria,
heill' oli taitoa ei tuuria
näin teki saaren mies.*
Pentin runosta

Siunaus toimitettu. Kiitos osanotosta.

**Suomen
Koivisto-Seura r.y.**
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdyssiteenä
- järjestää kotiseututilaisuuksi
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Juha-Veikko Kurki
Koivistontie 2 C, 02140 Espoo
puh. 09-541 6751, 0400-601 838
Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050-516 5651
Sihteeri, Virpi Huhtanen, Ahtaanmäki 1A2,
02280 Espoo. puh. 0440-501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi
varalla Risto Kaukiainen, Helsinki
Taloudenh. Karjalan Tilikeskus/
Ratakatu 47, 53100 Lanta p. 05-5448850

Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040-564 9341
Taidetoimikunta, Leena Airaksinen pj
Metsäpirtintie 10 A 1, 02130 Espoo
puh. 09-455 0501
Senioritoimikunta, Helge Teikari pj
07190 Halkia
puh. 019-664 8112
Hallituksen muut jäsenet:
Hannu Veijalainen, Lahti. 03-228 5621
varalla Raimo Kyytsönen, Mäntsälä

Eero Ahtikari, Piikkiö. 050-525 5174
varalla Airi Saarinen, Turku
Seppo Mäkinen, Anjalankoski. 040-506 0430
varalla Martti Karvonen, Kausala
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400-800 752
varalla Pertti Hämäläinen, Espoo
Riitta Nurmi, Porvoo
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo
Hanna Silfver, Piispanristi. 02-243 2940
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044-522 8098
varalla Mirja Haapanen, Hamina

Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj. Sirpa Taskinen
Intiankatu 11, 00560 Helsinki
puh. 09-797 011
Säätiön asiamies Pertti Hoikkala
Vanha Veckjärventie 11, 06150 Porvoo
puh. 040-583 5397
koivisto-saatio@kolumbus.fi

Katia muisten

Äitimme Hilda Nyman kävi suomalaisen kansakoulun Pietarissa ja tyttökoulun Viipurissa. Opettajaksi hän opiskeli Heinolassa ja Helsingissä. Ensimmäisen työpaikkansa hän sai Rajajoelta, ja tutustui siellä myös isäämme Otto Lehtoseen, jonka kanssa hänet vihittiin 1910.

Rajajoella oli siihen aikaan rauhallista ja se kuului Venäjälle. Sisaremmen Katri Kyllikki Lehtonen syntyi siellä 12.3.1913. Kati oli siis perheemme esikoinen. Siellä syntyivät myös Osmo ja Hilikka. Perhe hakeutui 1918 opettajiksi Koiviston kirkonkylän kouluun. Kerttu-sisko syntyi siellä 1926. Meille lapsille Koivisto oli ihanine hiekkarantoinen oikea paratiisi. Lähin naapurimme oli tohtori Olin, jonka tyttäret Kirsti ja Salme muodostuivat parhaiksi ystäviksimme, ja se ystävyys on säilynyt läpi vuosikymmenten. Osmo-veljemme kuoli 1994 vierellään vaimo Leena ja lapset Pirkko, Heikki ja Seppo.

Katin ja minun sisarrakkaus kesti vuosisadan loppuun. Kati oli Koivistolla kotikoulussamme opettajana 1938-39. Olimme innokkaita lottia ja koska ryssien uhka oli koko ajan Koivistonkin yllä, meille riitti intoa, harjoittelimme uhkan alla. Koko kesän treenasimme Katin kanssa viestintää ja suoritimme viestikursin Viipurissa. YH alkoikin jo syyskuussa, niin että me kaikki lotat olimme valmiita, jos maata vaara uhkasi. Eikä työmme ollut turhaa. Evakuointi alkoi jo lokamarraskuussa, ja kuun vaihteessa ryssä julisti sodan. Isä oli juuri kuollut ja me olimme valmiit työhön isänmaamme hyväksi. Sodan vakavuuden tajusin viimeistään, kun joulukuussa kaksi luokkatoveriani kaatui rajalla.

Pommien tärähdyttyä ympäri kauppala me Katin kanssa muiden lottien tavoin istuimme puhelinkeskusta hoitamassa. Muistin miten Kati oli jo lapsesta alkaen pelännyt kovasti ukonilmoilla, sanoin nyt hänelle työpöydän ääressä pommien räjähdyksissä, että mene sie välillä pommisuojaan. Tähän Kati: "Usko nyt etten koskaan petä lottalupaustani!" Eikä hän lähtenyt, vaikka osuma tuli viereiseen sähkömuuntajaan ja pöytä tuntui

räjähtävän käsiin. Näin jatkui koko joulukuun. Nukuimme kotona ja mie valvoin, eikä Kati kuitenkin lähtenyt viereisen suojeluskuntatalon pommisuojaan. Ei lähtenyt.

Tammikuussa me sisarusset saimme komennuksen siirtyä asustamaan suojeluskuntatalolle ja siellähän ei tarvinnut yölläkään hätkähdellä. Mutta aina paheni - helmikuussa meidän keskuksemme siirrettiin hautausmaan viereen Matti Rossin mökkiin. Kyllä siellä varsinkin palopommeja mökin viereen piisasi. Mutta aina paheni, ja helmikuun puolivälissä komentaja ilmoitti, että meille on rakennettu korsi, minne siirretään meidät neljä lottaa ja hätäkeskus. Siellä vasta oli turvallista. Sai riisua vaatteekin yöksi. Saimme nukkua makeasti.

Päätin kerran vielä sanoa isän haudalle hyvästit ja kun tuli päivällä hiljaisempi hetki, kiirehdin pari kilometriä kauppalaan. Voi kotiparka. Seinät huojuivat ja ikkunaverhot heiluivat rikottujen ikkunoiden vierillä. Kiersin kodin sisältä, enkä keksinyt mitään mukaan otettavaa. Sitten silmäni sattui isän aikanaan kilpailussa voittama haulikko ja sieppasin sen olalleni ja kiirehdin kotiin, korsiin. Oli se matka. Saaresta syöksyi hävittäjä. Mie pauskauhin hankeen ja kuulat rapisivat. Eivät onneksi osuneet. Makasin paikallani, kunnes toinenkin syöksy oli ohi ja läksin tietä metsän laittaa korsiin. Kun vähän peloissani laskeuduin korsiin, siellä oli ällistyksekseni komentaja Lyytinen. Tervehdin ja hän kysyi huvittuneena: "Mistäs lotta on tuon haulikon keksinyt?" Mie vähän nolona: "Isän haulikkohan tämä on, ajattelin että jospa siitä olisi jollekin hyötyä..." Annoin sen eräälle koivistolaiselle sotilaille. Hän kaatui pian... Ei ollut hänellä onnea.

Niinpä muistaakseni 18.2. tuli viesti: "Valmiina lotat huomisoltilta." Reki hakee, vie Virolahdelle. Ja niin me Katin kanssa lähdimme seuraavana iltana kolkolle matkalle Vatnuoriin, Tuppuraan ja jään yli. Istuimme reessä ja katsoimme: Koiviston kirkko seisoi jylhänä. Koko kauppala näytti olevan liekeissä. Itketti mutta me aloimme laulaa. Lauloimme kaikki mahdolliset osaamamme isänmaalliset ja karjalaiset laulut kuin uhmaten. Niitä riitti yli yön. Ja ankeaa oli. Sotilaita meni rintamalle hiihtäen ja tuli toiset haavoittuneina raahustaen, toiset ehkä lomille loppuun uupuneina. Me rojahdimme rannalla ensimmäisen oven löydettyämme lattialle ja nukuimme tietämättä mistään. Aamulla meille sanottiin: "Lotat ovat nyt vapaat menemään minne haluatte." Pyysimme jonkin rintamalle... ei. Mikä pettymys. Lähdimme asemalle. Sotilasorkesteri viritti meille marssin. Ei ilahduttanut. Minne mennä... ei kotia.

13.3. Kati meni Helsinkiin, sieltä hänet komennettiin kuten minutkin päämajaan Mikkeliin. Siellähän me viestitimme, kunnes komennettiin Helsingin päämajaan. Maassa oli rauha. Sitä ei kestänyt pitkään. Kati oli opettajana ja mie opiskelin. Venäjä teki rauhasta huolimatta röyhkeitä tekojaan Helsingissä. Oli meidän vuoromme taas puolustautua.

Kesällä 1941 syttyi jatkosota.

Viipuri ja Koivisto vallattiin suureksi riemuksemme muun kannaksen mukana. Saimme lokakuussa iloksemme komennuksen Koivistolle, olimmehan olleet tietysti koko alkusodan komennuksilla lottina. Koska ryssät olivat vielä Koiviston saarilla, meidät komennettiin Lähteenmäelle sijoitettuun puhelinkeskukseen. Meitä oli kymmenkunta lottaa viestihommissa. Meidät laitettiin yhteen huoneeseen. Pieni huone, autojen päällä olkipatuskat ja siinä me ahtaasti saimme nukkua. Ilolla teimme töitä, kunnes Kati marraskuussa sai käskyn tulla heti hoitamaan opettajan virkaansa Riihimäelle. Toteltava oli,

mie sain muiden mukana siirron kauppalaan puhelinkeskukseen ja riemumielin menin. Kirkkomme oli jälleen meidän, tosin surkeassa kunnossa, mutta se pian siistiytyi, tosin urut oli naapuri tavoilleen uskollisena tuhonnut...

Oli minulla yksi pelon hetkikin: olin täyttämässä olkipussia komerossa, kun tunsin jonkun tulleen ovesta. Käännyin ja näin ryssä siinä, paennut vanki. Hän veti käden taskustaan ja mie aattelin: nyt se iskee. Mutta ei - hän ojensi saippuaa kourassaan minulle. Mie sain kähistyä: njet. Pudistin päätäni ja hän pakeni ja mie helpottuneena syöksyin naapurihuoneeseen ja kerroin lotille miten vanki minut pelästytti.

Toiset kaksi lottaa olivat onnekseni musikaalisia, mm Pönnin Aino Tervehartialasta ja muodostimme kivan trion. Muistan miten 1941 joulun tullen pyysimme, että keskuksemme yhteys koetettaisiin saada mahdollisimman kauas rintamaväen korsiin. Onnistuimme siinä ja lauloimme heille kauneimmat joululaulumme. Olimme iloisia ja kiitollisia, kuten toivoimme kuulijoidemmekin olleen.

Tuli helmikuu 1942 ja minulle tiukka käsky Jyväskylästä: Heti tultava suorittamaan lopputentit yliopistoon! Lottatyö jäi ja suoritin heinäkuuhun mennessä opettajan loppututkimuksen. Ja sitten vain Itä-Karjalaan Kuujärvelle lyydiläisiä lapsia kasvattamaan. Siellä meni kaksi onnellista vuotta.

Mutta nyt Katiin, siskooni. Hän sai 1942 tietää, että Koivistolla yritetään saada koulu käyntiin, lapsiakin oli tullut kotiin. Kauppalaan Taivalsalon kauppa oli ihme kyllä jäänyt pystyyn ja siitä kunnostettiin luokka ja opettajan huone. Ja sinnehän Kati lennossa, kun pyydettiin. Ne kaksi vuotta, muistan, olivat rikkaat Katin elämässä, rikkaat luulen, vaikeat. Onnelliseksi hän ne aina kuvasi. Luokkaan piti mahtu 53 oppilasta, kaikki kolmannelta kuudenteen luokkaan, koulu oli useimmilta evakossa kesken jäänyt. Ympäristö oli täynnä maahan pudonneita ammuksia, pojille houkuttelevia, sormia monilta katkavia. Eivät

opettajan varoitukset auttaneet.

Intoa oli joka puolella. Aikuiset lotat ja lottatyöt touhuvivat ja Katilla riitti kaikille aikaa. Erikoisesti hän kiitti Hollmingin Rauhaa ja kaikkia ystäviä, ennen muuta vielä elävää Eila Pukosta auliudesta. Katin alkeellista koulua kävivät ihastelemassa silloinen tarkastaja Herman Lehto ja monet Ruotsin lotat. Innoissaan Kati kertoi, miten kauppalaan virkamiehet ja pappi kävivät nöyrästi pyytämässä häntä kirkon lukkariksi-urkuriksi, kun oma urkuri oli sodassa. "No jos vain kelpaan". Sanoi Kati ja hoiti homman. Piti samalla opettaa rippikoululaisille asiaan kuuluvat laulut. Palkaksi tuli papilta ämpäri perunoita, nauroi Kati. Hän hoiti myös papin kirjalliset velvollisuudet. Niin, ja joka pyhä Kati riensi kirkkoon urkuharmoonin ääreen. Ympäri Koivistoa, saaristakin, tuli palanneita koivistolaisia pyhinä kirkkoon ja harmoonin soitto kantautui aitona. Muistan Katin ilon, kun hän kertoi, miten eräänä kesäisenä pyhäaamuna tuli hänen luokseen nuori pariskunta, joka nöyrästi anoi: "Eikö opettaja voisi soittaa meille hämmästyttävää kirkon alttarille?" Kati: "Ilollahan mie sen teen!" Onnellinen pari!

Katin ja Kertun lähtö Koivistolta 1944.

Oikeastaan pako oli yhtä jännittävä kuin lähtömme 1939 yöllä jäiden yli Virolahdelle. Nyt olivat vain saksalaiset aseveljet häätämässä pahoja hyökkäyksiä. Pelko mielessä jäi taas kesälläkin Koivisto, isän hautausmaalle... Rauha 1944. Millainen rauha, sen jokainen koivistolainen sydäntä särkien muistaa.

Katin viimeiseksi opettajanpaikaksi jäi Turku. Eläkkeelle päästyään hän muutti Helsinkiin lähimaisien piiriin ja oli meidän sisarusten lapsien yhteinen Kati-kummi, jota rakastettiin... Elämänsä viimeiset 10 vuotta hän vietti Käpyrinteen hoitokodissa kaikkien arvostamana ja lämmön ympäröimänä. Hän kuoli siellä 18. joulukuuta 2008. Muistamme häntä aina rakkaudella ja kiitollisuudella.

Hilikka Skyttä ja Annikki Kerttu Kärki

Muistatko opettaja Lehtosen Koivistolta?

V.1910 vihittiin Kannaksen Rajajoella vasta valmistuneet opettajat Otto ja Hilda Lehtonen. He saivat lapset Katrin 1913, Osmon 1914, Hilkan 1916 ja Kertun 1926.

Vapaussodan loppuvaiheessa 1918 he hakivat opettajiksi Koiviston kirkonkylään. Koivisto oli meille lapsille paratiisi: oli Vuokalaisten ihanat hiekkarannat! Ne olivat juuri sopivat meille uimataidotomille. Ja nuoruus: kotikoulu ja Yhteiskoulu ystäväopettajineen, Kerttu Laurikainen, Alma Klemola ja Hilda Myyryläinen. Ra-

kastimme heitä. Nuoruutemme saaristolaisretket jäivät erityisesti mieleen. Ainoa pelko nuoruudessamme oli: Jospa ryssä vielä ottaa Karjalamme? Isämme kuoli 27.11. ja talvisota alkoi välittömästi.

Muistan kuinka isän kuoltua järkytyin, kun etsin pappia ja kuulin heidän jo paenneen muiden mukana evakkoon. Löysin sitten

tuntemattoman sotilaspapin kouluumme majoitetusta porukasta. Jokapäiväinen pommitus esti hautaamisen. Kirkkomme ei voitu syyttää valoja. Kuorolaiset seisovivat asemalla odottamassa pakojunaa. Silloin asemapäällikkö sanoi: "En päästä yhtäkään junaa asemalta, menkää laulamaan opettajan haudalle!" Ja kuorolaiset lähtivät.

Odotimme illan hämärtyvän, isän arkku voitiin viedä kirkon tulpin viereen. Näimme rakkaamme yksinkertaisen hautaanlaskun.

Muutamat naapurit olivat läsnä ja kiittivät kansanmiestä työstä Koiviston hyväksi. Kuoro lauloi. Se oli kaunis tilaisuus, varmasti isän toiveiden mukainen.

Kuinka paljon isä tekikään kotikuntansa hyväksi! Koivistosta tuli kauppala ja hän oli perustamassa sinne Suomen suurinta satamaa sekä Yhteiskoulua. Hän kehitti kauppalaan hallintoa. Kun häntä pyydettiin kansanedustajaehdokkaaksi, hän kieltäytyi. Eikä hän halunnut tarjottua virkaa Viipurin pankinjohtajaksi, vaan sanoi: "Jättaisinkö Koiviston ihanat rannat!"

Ja hän osti naapuri Menshuginilta tontin, että voisi sinne rakentaa eläkeläisasunnon perheelle.

Sodan jytistessä menimme Katin kanssa lottatöihimme, Osmo Humaljoelle. Äiti ja Kerttu kiirehtivät kotiin pakkaamaan jotain matkalle vietävää. Isä oli saanut levon rakkaan Karjalansa mullassa. Me siunaamme hänen muistoaan. Emme unohda Koivistoa.

Kiitollisena olen saanut elää vapaassa Suomessa
Hilikka Lehtonen-Skyttä

Kirjotuksi ja kuulumissii

Martta Räisänen Eistilästä 90-vuotias

Martta Räisänen, Tampereen Koivisto-seuran aktiivinen ja pirteä jäsen täytti tammikuussa 90 vuotta. Seuran jäsen Martta on ollut lähes alusta alkaen. Oli avustamassa 1969 Tampereen Koivisto-juhlien keittiössä ja Karjalanpiirakoita tekemässä. Vielä nytkin hän ei kerhoiltoja ole juuri väliin jättänyt, tulee bussilla kaukaa Hervannasta. Tuo usein mukanaan meille jäsenille jotain purtavaa. Lisäksi hän kirjoittelee muistojen pätkiä seuramme lehteen "Koivistolaii Koivunlehti".

Martta syntyi Eistilässä 16.1.1919 yksitoistalapsiseen perheeseen jossa hän on keskimäinen. Isä oli laivuri ja kuljetti tervahöyryllä rahtia Saimaalta Suomenlahdelle ja talvisin kalasti. Martta asui lapsuutensa isossa talossa jossa oli 24 henkilöä, Martan perheen lisäksi, setiä, tättä ja enoja. Martta on isän suvultaan Wahlqvist ja äidin Ratia. Nimen Räisänen hän sai mentyään naimisiin Kuopiossa 1947 ja saaden kolme lasta ja nyt hiljattain syntyi ensimmäinen neljäskin polvi, tytär.

Kotiseutumatkoilla Koivistolla ja Eistilässä Martta on käynyt useamman kerran, viimeisin 2002 seuramme matkalla.

"Lapsena leikit tapahtuivat usein miten kotirannassa, siinä oli sopivasti tasaista. Naapurina oli monta taloa ja lapsia jokaisessa, aina riitti leikkijöitä. Kaikenlaista leikittiin, kivileikkejä Härkäläävää ja Paria. Ja tietysti Talosia leikittiin, rantaan tehtiin kosteasta hiekasta talot ja kalusteet. Matkustamista leikittiin siten, että rannan matalassa vedessä olleille kiville annettiin nimet, ne toimivat Pietarina, Viipurina ja milloin minäkin kaukaisena kaupunkina. Niiden välit matkustettiin kahlaamalla vedessä. Sitä leikittiin mitä aikuisetkin teki. Eikä koskaan tullut aika pitkäksi" näin Martta.

Kuusivuotisen koulun Martta suoritti Saariston koulussa, alakoulun että yläkoulun. Lisäksi oli kansalaiskoulu, jatkokoulu jossa käytiin silloin tällöin. Tanssikoulunkin kävi samassa paikassa. Nuoret opettelivat koulun porstussa vapa-ajalla salaa tanssimaan.

Lapset varttuu nuoreksi ja jokaiselle löytyi isosta talosta tehtävä. "Olin päässyt 12-vuotiaana koulusta ja kun ei muuta virkaa ollut, niin tehtäväkseni tuli lehmiä ajaminen Ruonan peltoon syksyllä. Eihän siihen aikaan sen ikäinen saanut jouten olla. Ruonaan oli matkaa 5 km, se käveltiin päivittäin kaks kertaa, aamuharjaisella vietiin ja illalla haettiin" muistaa Martta. Kalastus oli perheellä iso osa ansiota johon lapsetkin joutuivat heti kun kynelle kykenivät.

"En muista kokeneeni että lapsena olis kauheeta puutetta kärsitty. Sellanenkin pula-aika ol,

laivoilla ei ollut rahtia ja isän täytyi lähteä isoille merille merimieheksi" kertoi Martta.

Omaa rahaa Martta sai kun oli lastaamassa halkoja Saskaa Anton ja Aalton laivaan 15-vuotiaana. Se oli raskasta työtä. Tienestillä sai hankittua itselleen leninkikan. Ansio mahdollisuuksia ei saarella tietysti paljon ollut. Hän muistaa käyneensä mm. metsää istuttamassa. Siitä matkasta on parhaiten mieleen jäänyt kärrin pyörien kauhee kolina kun mentiin kivistä tietä.

Talvisodan syttyessä Martta oli Helsingissä ollut jo vuoden. Sodan loppumisen Martta muistaa hyvin, olivat työkaverin kanssa ostaneet sähkösanoman, kuten silloin tärkeät tiedot julkistettiin ja joka kiireellä luettiin. Valokuvaajakin sattui paikalla ja pääsivät viikkolehden kansikuvatyöiksi. Jatkosodan aikana hän oli jonkin aikaa armeijan palveluksessa, keittiössä apuna, ei kylläkään sota- toimialueella. Siellä hän loukkasi jalkansa ja on nyt 10 % invalidi.

Tampereelle Martta tuli 1963. Täällä hän työskenteli työmaaruokalan keittiössä, eläkeikään asti. Tampereella Martta alkoi opiskella Työväenopistossa, aloitti kirjallisuuspöytäkirjassa ja myöhemmin innostui venäjänkielästä, sitä varten piti vielä opiskella kielioppiakin. Iän karttuessa kielen opiskelu kävi raskaaksi ja niin hän meni luennoille ja valitsi filosofian.

Kun Martta oli jo aiemmin eronnut miehestään, niin hän katsoi olevansa vapaa katselemaan maailmaa. Monivuotisen opiskelun ansiosta hän pääsi Työväenopiston retkeilytoimikunnan matkoille hernesopan keittäjäksi 1970-luvulla ja sai ilmaiset linja-automatkat. Asuivat teltoissa ja keittiönä Martalla oli puistojen ja torien kulmaukset. Niistä matkoista hänellä onkin paljon muistelemissa. Matkalaiset muistavat hänet vieläkin, kun sattuvat kaupungilla tapaamaan, niin silloin juttu palaa aikaan kun he Eurooppaa valloittivat ja muistavat kuinka hyvää hernesoppaa syöti.

"Matkakohteet olivat Hollannissa ja Belgiassa, Puolassa ja Tšekkoslovakiassa sekä Italiassa.

Martta kotipihallaan 2002, taustalla Eistilän lahti. Hedelmällinen piha on kasvattanut korkean kasvillisuuden joka peittää perustusten rauniot."

"Sähkösanomien myyjällä Helsingissä oli käsivarrella pino sähkösanomia ja möivät niitä huutamalla "Rauha tehty, Karjala menetetty" ja niin mekin ostettiin ja luettiin tätä huonoa uutista vakavin ilmein. Ja löydettiin itsemme Suomen Kuvalehden kannesta. Se oli se onneton päivä 13.3.1940 jota vieläkin eri tavoin muistellaan." Martta on valkopuseroinen nainen, takana oleva on Tytärsaaresta.

Matkat kestivät kolme viikkoa eli koko Martan silloisen kesäloman. Linja-automatkat ovat kivoja, lentomatkat eivät lähellekään sen veroisia. Raskaita ne olivat, mutta olimme silloin nuoria. Ihmeellisissä paikoissa piti linja-autolla kulkea, Tanskassa piti välillä katkoa oksia tienvarren puista että pääsi eteenpäin" muistaa Martta.

Kun Hollannissa erään kaupungin torin laidassa keittivät hernesoppaa ja sekös kiinnosti kansaa. Kerääntyivät ympärille ja valokuvasivat sen kuin kerkesivät. Parilla matkalla oli tulkkina mukana nykyinen Koivisto-seuramme jäsen Pirkko Heino.

Pari kertaa Martta on käynyt Venetsiassa, se oli ihmeellisin paikka missä hän on käynyt. Venetsiassa leirintäalueen muurahaiset herättivät heidät. Telttaan tulvi muurahaisia, kun teltan pohjassa oli reikä. Tuli kiire paikata se keskellä yötä. Teltta-alueen vieressä oli ravintola, jonne he päättivät illalla pistäytyä ja yllättäen saivatkin kutsun häihin. He olivat kuin kunnivieraat, syödä ja juoda sai niin

paljon kun tahtoi, orkesteri soitti mukavaa musiikkia ja laulu raikui. Elämys heille. Yksi ryhmän jäsen sattui saamaan morsiamen tavan mukaan heittämän kukkavihon.

Eräällä torilla Italiassa näkivät aamutuimaan miten palvelu siellä pelaa. Torin viereisen talon parvekkeelta pudotettiin narun päässä koppa alas ja vihanneskauppias täytti korin ja se vedettiin takaisin ylös ja niin sai asiakas aamiaisen.

Mieleen jäi myös käynti Fiatin tehtaalla, jossa heille näytettiin kuinka auto tehtiin, mutterista alkaen, ja sen jälkeen pöytä oli koreana heitä varten. Mielenkiintoisin oli laivamatka Caprille, siellä tavattiin pappi joka möi taitvasuuksia, joten sehän piti ostaa vanhuuden turvaksi.

Järkyttävien nähty kokemus oli ns. "tyttökatu", se järkytti meitä

kaikkia, palvelujaan oli tarjoamassa aivan nuoria, vielä melkein lapsia.

Kesät Martta on vuosia viettänyt Litukan siirtolapuutarhassa. Nyt Martalla on myös aikaa lukea ja hän lukeekin paljon mm. niistä paikoista joihin aikoinaan matkoja tekivät.

Tampereen Koivisto-seura ry ja jäsenet onnittelevat sydämen pohjasta Marttaa ja toivovat hänen jaksavan vielä pitkään käyvän kerhoilloissa ja muistelevan vanhaa Eistilää. Muistoistaan Martta onkin kirjoitellut kerholehtemme "Koivistolaii Koivulehti". Hänen kaikki kirjoitetut muistonsa löytyvät nettisivulta: "www.kolumbus.fi/veli.hamalainen/Martta_muistele.html".

Veli Hämäläinen

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Matti Villanen täytti 90 vuotta 27.2.2009

Matti Villasen elämäntyö tapahtui pääosin kuorma- ja linja-auton kuljettajana. Työelämän ohella ja sen jälkeen hänen vaikutuksensa karjalaisuuden ja koivistolaisuuden perinne-asioissa oli suuri Tampereen Koivisto-kerhon ja Tampereen Karjala-seuran kautta. Koivisto-kerhoa hän oli perustamassa 1966 ja sen puheenjohtaja 24 vuotta, vuosina 1966-1992. Vuodet 1973-1982 Matti oli Suomen Koivisto-seura ry:n, silloiselta nimeltään Koivistolaisten-seura ry:n, hallituksen jäsen.

Matti syntyi Koiviston Härkälässä 27.2.1919 Anton Villasen kymmenlapsiseen perheeseen, jossa Matti oli kahdeksas lapsi. Äiti oli Pukin sukua Maisalasta. Perheen siirtyessä pian Maisalaan, Matti varttui ja suoritti Vatnuorissa kansakoulun. Kansakoulun jälkeen Matti kalasteli ja oli perheen apuna maatilan töissä. Jo 15-vuotiaana Matti pääsi harjoittelijaksi paikalliseen osuuskauppaan, lähti kuitenkin 16-vuotiaana merille. Vietti merellä neljä vuotta, jäi maihin talvisodan loputtua, osallistui jatkosotaan ja sodan lopulla haavoittui Ihantalassa.

Vuonna 1973 Matti meni naimisiin Julia Villan kanssa kesken sotareissun, sai Maaselästä viiden päivän loman ja vihittiin Tampereella Pispalan kirkossa. Nyt he ovat olleet naimisissa jo pian 65 vuotta. He saivat kolme poikaa, heistä yksi asuu Suomessa. Lastenlapsia ja lastenlasten lapsia on jo yli kaksikymmentä.

Matin ollessa merellä käytiin talvisota. Kesällä 1940 Matti jäi maihin ja joutui suorittamaan asevelvollisuuden ja se jatkui keskeytyksellä sodan loppuun asti. Alokasaika kului Kouvolassa ja Virolahdella, sieltä komennus Turkuun Laivastoasemalle, koska Matti halusi laivastoon. Laivastossa ei enää ollut paikkoja, niin hän sai siirron kuljetusosastoon ja pikaisen autonajokoulutuksen

toiselta kuljettajalta. Pian komennettiin autokomppaniaan. Siellä opetettiin miten sodassa autoa ajetaan pimeällä, miten kuusikkoon ja miten autolla maastoudutaan. Sitten olikin jo vuoro lähteä rintamalla huoltojoukoiksi. Ensimmäinen tehtävä oli viedä kuorma Laatokan rannasta Stalin kanavalle asti aivan uusilla ruotsalaisilla autoilla. Tutuksi tulivat myöhemmin Karhumäki, Äänislinna, Lotinanpelto ja moni muu tunnetuksi tulleet sotatantereet.

Pari vuotta Matti ehti olla kuljetuskomppaniassa kun tuli komennus jalkaväkeen, siinä ominaisuudessa kului loput sotavuodet mm. Leipäsuolla, Summassa, Karisalmella ja Ihantalassa, missä hänen sotansa päättyi haavoittumiseen jalkaan. Valtion harmaissa Matilta kului näin runsas neljä vuotta.

Kolmen kuukauden sotasaarialan jälkeen Matti pääsi siviiliin 1944 ja luovutti armeijan varusteet Tampereella. Sopeutuminen siililämään alkoi heti ja hän pääsi Valmetille auton asentajan oppiin. Toimittuaan kolmisen vuotta auton asentajana, Matti siirtyi kuljetusliikkeeseen kuorma-auton kuljettajaksi.

Vuonna 1956 Matti hakeutui Tampereen kaupungin liikennelaitoksen palvelukseen linja-autonkuljettajaksi. Sieltä hän pääsi eläkkeelle vuonna 1976 kahdenkymmenen palveluvuoden jäl-

Matti Villanen kotirannassa Maisalan lahdessa 2000-luvulla

keen. Päästyään eläkkeelle Matti jatkoi vielä työelämässä, oli apuna poikansa yrityksessä Pohjois-Savossa. Savosta hän palasi parinvuoden jälkeen takaisin Tampereelle, jossa elämäänsä edelleen viettää.

Ja Matti onkin viettänyt varsin monipuolista ja touhukasta elämää monine harrastuksineen. Vuonna 1966 hänen aloitteestaan ja kokoon kutsumana perustettiin Tampereen Koivisto-kerho. Matti valittiin puheenjohtajaksi ja siinä toimessa hän oli 24 vuotta aina vuoteen 1992 asti. Välillä oli kahden vuoden tauko hänen ollessa poissa Tampereelta. Vuoden 1992 jälkeen Matti jättäytyi uusitun ja rekisteröidyn Tampereen Koivisto-seuran toiminnasta sivuun, jonne hänet kutsuttiin takaisin vuonna 2000 ja on sen jälkeen osallistunut seuran iltoihin ja tilaisuuksiin lähes poikkeuksitta.

Suuri vuosi Koivisto-kerhon toiminnassa oli kun he vuonna 1969 saivat järjestettäväkseen Koi-

visto-juhlat, ne olivat ensimmäiset ja viimeiset Koivisto-juhlat Tampereella, osanottajia lähes 2000. Matti oli järjestelytoimikunnan varapuheenjohtaja.

Matti oli myös vuosia Tampereen Karjala-seuran hallituksen jäsen, osan aikaa varapuheenjohtaja ja Karjala-seuran avulla Koivisto-juhlat pidettiin. Veteraanijärjestön ja Karjalaisten yhdistysten tilaisuuksissa Matti on edustanut Tampereen Karjala- ja Koivisto-seuraa usein.

Tärkeä Matin harrasteista oli laulu, jonka lopetti vasta joitakin vuosia sitten. Tamperelaiset kuorot Karjalan Kaiku ja Veteraanien kuoro oli niitä, joiden harjoituksista ja esiintymisistä hän ei juuri poissa ollut. Paikallinen Veteraanikuoro oli usein Veteraanien valtakunnallisilla juhlilla suurkuorossa mukana.

On mainittava vielä eräs tärkeä Matin "harraste". Runsaana

neljänä vuotena koetut sotamuistot, niistä hän mielellään kertoo kun kuuntelija sattuu paikalle, muistaa harvinaisen paljon eri tapahtumia. Joskus kertoo myös nuoruuden merimiesmuistoista. Kahdenkymmenen vuoden linja-auton kuljettajan kokemuksista kuulee harvoin, vaikka hän ehti olla "trollikkabussienkin" kuljettajana ennen kuin ne Tampereella romutettiin.

"Ei päivää ettei Matti muisteli sotamuistoja ja Koivistoa" kertoi vaimo Julia.

Tampereen Koivisto-seura ja sen jäsenet onnittelevat sydämellisesti Mattia ja toivovat hänen edelleen jaksavan käydä seuramme tilaisuuksissa.

Veli Hämäläinen

Lasten ja nuorten kuvataidekilpailu

Koivisto-juhlilla Piikkiössä heinäkuussa 2009

Sarjat: 1 – 6-vuotiaat, 7 – 11-vuotiaat ja 12 – 17-vuotiaat. Aiheet ovat kaikille sarjoille samat:

1. Piilopaikka
2. Isovanhemman kanssa... (koti, kalassa, marjassa, retkellä ym)
3. Omituinen orkesteri

Töiden tekotapa on vapaa. Kukin osallistuja voi lähettää kilpailuun 3 työtä. Vain annettujen aiheiden mukaiset työt ovat mukana kilpailussa. Töiden tulee olla Piikkiössä perjantaina 24.7. kello 16 mennessä. Jos töiden palautusta toivotaan postitse, mukaan tulee laittaa osoitteella ja postimerkillä varustettu kirjekuori.

Postissa tulevat työt voi lähettää osoitteeseen: Hanna Silfver Kalastajantie 7, 20760 Piispanristi Voittajat palkitaan näyttelyyn avajaisissa lauantaina.

Kutsu taidenäyttelyyn!

Kaikki koivistolaiset taiteilijat ja taiteenharrastajat ovat tervetulleita asettamaan töitään näyttelylle Koivisto-juhlille Piikkiöön 25. – 26. 7. 2009

Jokainen näyttelyasettaja voi tuoda näyttelyyn 3 työtä. Töiden tulee olla Piikkiössä perjantaina 24.7. klo 16. Tilantarpeen kartoittamiseksi tarvitsemme

ennakkotietoa töiden määrästä. Osallistumisesta voi ilmoittaa Leena Airaksiselle p. 050-548 1601 kesäkuun alkuun mennessä. Lähettävät työt postitetaan osoitteeseen: Hanna Silfver Kalastajantie 7, 20760 Piispanristi

Valokuvaustehtävä lapsille ja nuorille!

Koivisto-juhlilla on jo kaksi kertaa ollut esillä lasten ottamia valokuvia. "Kolmas kerta toden sanoo", joten Taidetoimikunta järjestää tänäkin vuonna Piikkiöön tämän valokuvaustehtävän lapsille.

Lapset ja nuoret halutaan kuvaamaan jotain koivistolaisuuteen liittyvää aiheella "Tää on Koivistolta". Kuvata voi mummoja ja vaareja tai Koivistolta peräisin olevia tavaroita: vaatteita, leluja, astioita, koriste-esineitä, kirjoja tms. muistojuttuja koivistolaisista juurista.

Kuvat voivat olla hauskoja ja hassuja tai hienoja ja arvokkaita. Kuvissa voi olla esineiden lisäksi ihmisiä tai ihmisten lisäksi esineitä. Jokaiseen kuvaan tulee liittää pieni selostus siitä, mistä kuvassa

on kyse sekä kuvaajan tiedot.

Osallistua voivat kaikki alle 18-vuotiaat.

Kuvat voivat olla värikuvia tai mustavalkoisia. Kuvat lähetetään paperimuodossa ja A5 kokoisina (15 x 21cm) Leena Airaksiselle osoitteeseen: Metsäpirtint. 10 A 1, 02130 Espoo, heinäkuun 15. päivään mennessä tai tuodaan paikalle Piikkiöön perjantaina 24.7. klo 16 mennessä. Saapuneet kuvat asetetaan näyttelylle Lasten ja nuorten kuvataidekilpailun yhteyteen. Kuvia ja tekstejä julkaistaan vuoden mittaan Koiviston viestissä, joten kuvia ei palauteta juhlien jälkeen.

Kaikki siis innolla valokuvaamaan! Taidetoimikunta

Tyine Korholan os. Blomqvist (1907-1989) muistoja Pönnin kylästä.

En tiijä mut ko tulloo välist mielee et pitäs pystyttää iha muistopatsas yhe semmose piene koivistolaise kylä muistoks ko Pönni. Mie ko oon siel syntynt ja vähä aikaa kasvankkii. Sielt on koko miu äitiin suku äitisiä puolelt kotosii.

Miun äitiin on syntynt Pönnil, niiko hänekii äitiins ja häne äitiins taas Härkäläs mikä nyt on melkei sammaa kyllää ko Pönnikii. Hää ol niitä Härkälä littää sukujaa. Äijäin taas on tult Juvalt nuoren poikan rengiks vai laivapojaks ja tais vähä häne syytää olla ko rupes talotyttöö katselemmaa et sit jou-tuit siihe Pönni hiekal mökkiisä tekemää.

Siinhä miekii sit synnyin ja siin kullavärisel hiekal, jota ol vaik kui syvält, lapset keskennää leikit-tii ja oltii talosil. Se ol nii kuumaa ja ko sitä katsel ni siin ol kaikkii värrii vaik nyt aikaihminenä tun-tuu et se ol ko kultaa iha syvält ast. Myö ko aina uitii ja sit hauvattii itsijää siihe hiekkaa nii et vielkii tuntuu niiko se kuuma aurinkoine hiekkä polttas pintaa ja tulloo ikä-vä et ko viel vaik näkis yhe kerra sen ranna ja sais paljai jaloi siin kä-vellä ja ottaa kättee sitä hiekkaa, se ol nii puhastakkii, tietäähä sen ko välist syksytormil ja eiks tuo lie kevväälkii olt ko ves nous iha siihe möki nurkal ast nii kyl se hieka puhast. Mie muista sillokii ko miu mummoi kuol ja häntä lähetti viemää kirkol savikkoahhoo ni ves ol nii yllääl et Mannola ja Putuk-se väline maantiekii ol iha upok-sis vee al. En mie kyl pääst sinne kirkool mukkaa, mut haastoit. Ne hautajaiset piettiin siin Miko Vapo vanhas tuvas, ei höil viel oltkaa sitä uuvempaa siin tievieres Tiina Jussi toisel puole tietä, Se ol 1914 ko mummo kuol.

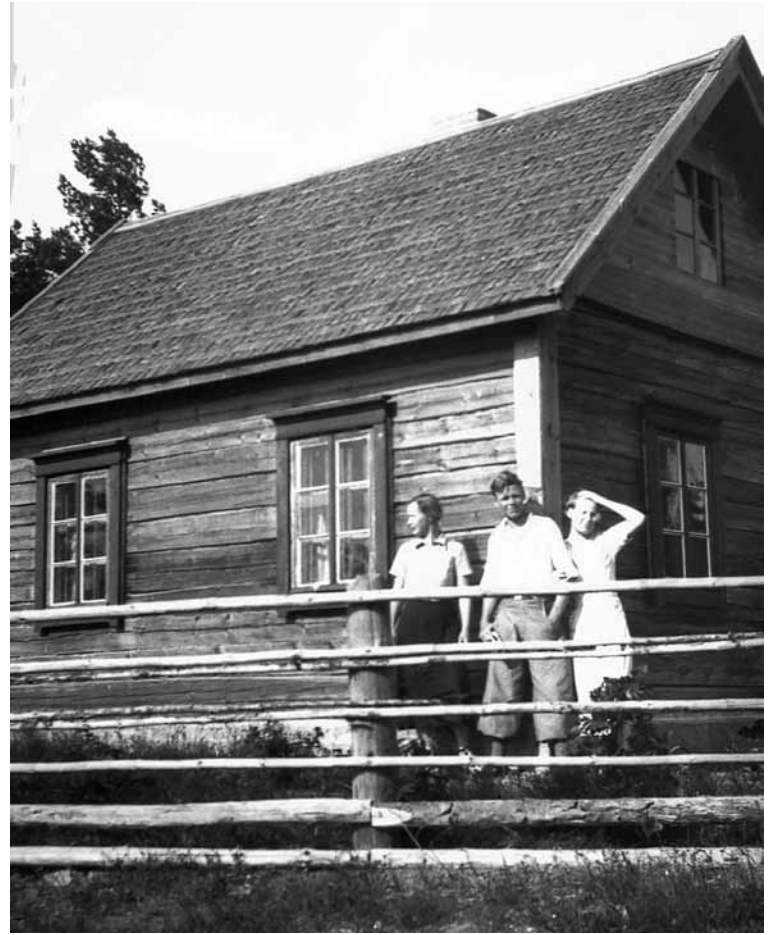
Mie muistan et sillo ko alko maailmasota mummo peitti ikkunat sellasil toppatäkil ko ei saant valloo näk-kyy yhtää merel. Härkälä patteril ol venäläisii ja ol-ha niitä muuvalkii siel kyläs, ol Pönn-ilkii. Ne sannoit et kermaanit tulloot.

Muistan mie monenlaist jo siitkii minkäläist siel enneppäi ol. Yhe kerra yks kasakka meinas ajjaa sissää siihe mummo ja äijä mökkii, se he-vone senko pureksi porstuva kattoo ja kasakka nauro vaa. Niil ol sit kom-meit hevosii ja naiset sano et kyl ne ol kommeit ne kasakatki. Yhe kerra äiti sano, ko hyö olliit hiekkaa las-taamas siin rannal rupes yks kasakka lennättämää höitä ja siin ko kasvo sellasii suurii petäjii ni äiti juoks ym-pär yhtä semmosta ja kasakka hevo-se kans peräst. Siin ol olt leikki ettääl vaik se tietyst vaa tahto kiusata naisii se kasakka. Liek se sit se sama justii yrittänt sissääki äijäl, sitä mie en tiijä ko lapsen ei jää mielee ku vaa jottai semmosii palasii elämäst. Ai ko mie muistan ko mie pelkäsin ko niitä ajo suurii laumoi niije hevosii kans Härkälää siint meijä sivu. Myö sau-na takant katsottii ko ne männiit, kovast maantie pöllys. Siel Pönnil mie näin ensimmäise kerra elläis-säin autonkii. Vuoslukkuu mie en muista mut enne maailmasottaa se ol. En tiijä kene auto se ol, mut mie muistan ko naisii män siihe kyytii, äiti ja Konsta Mari, Saska Hilta, Tahvana Pauliina ja tais olla Anti Iitakkii ja ketä höit lie olt siin ko läksiit ja se automapiilin kuljet-taja veikii naiset Mannolaa ast ja sielt hyö saivat kävellä takasii. Nii et kyl hyö muistiit ensimmäisen automapiiilil ajjoosa.

Siint möki ja sauna välist juoks semmone oja viel siihe aikaa ko mie olin pienen, mist ast hää lie tult, mut siin yläpuolel tietä kop-peli aija vieres ol lähe mist meijä ottiit ruo-kaveen ja mie muis-

ta ko siin ol hyvä ves. Se oja virtas sit etteepäi siint lähteest rantaa ast ja voi hullu ko se sillo tuntu isolt, siin ol metka uittaa vaik mitä. Sai pestä mitä vaa ja laitella vaik min-käläisii vesmyllyi ja hieka kans tu-kita sitä mut kyl se vaa aina niist läpi män merree. Ja sit se nurmi ja ne katajapehot voi ko ossaa nitä kaikkii olla ikävä. Eihä se nurmi vissii tavallist kummempaa taitant olla mut laps ko katseloo kaikkii sellasil satusilmil ja näkköö asiat iha eri viisii ko aikaihminen, nii et pien nurmitilkkunekkii möki rapu vieres ol vähintää ko nyt joku hie-no kukkatarha ja vastanneeks sitä oikiastaa mikkää ennää perästpäi tääl maailmas vaik kulkis ja näkis kui paljo ja komiaa. Ei miul ainakaa oo missää viel Pönni kylä verosta löytynt vaik mie enne kymmentä vuottain jo sielt jouvuin pois, niiko koko Koivistoltkii, nii et ois luult kaik pois muistist hävinnee mut eipäs vaa.

Ja sit se itse ranta ja se ves. Se ol nii kirkasta, nii kirkasta! Se syven silviisii niiko rappusittai. Ja venneel ko sous ni pohja näky vaik olkii jo syvä. Kyl siin ol hyvä uija. Siin mö-ki kohal ko ol erikoise hyvä hiekkaranta ja ja miu issään ol hyvä uimar ni aina myö uimas oltiikii ja millo isä ol Pönnil ni hää ol tietyst muk-kan. Yhe

Kirvesmies Juho Oinosen talo lähellä rantaa.

kerra Kalle, miu serkkuin paino Rauhan, miun siskon pään vee al ja Rauha meinas hukkuu ko veti vettä henkehee. Isä onneks ol rannal ja mitä hää enstäks lie tehnt mut sit ko Rauha virkos pan hänet juokse-maa pitki rantaa et selviäs ko hää ol iha sekasi. Mie muistan ko hää juoks etäs iha Konsta-serku kohal ast nii et isän piti männä lopult peräst ettei ois juost iha Tahvana rantaa ast.

Juho Oinonen "mykkäpoika" odottaa laivaa Pönnin rannassa 1934.

Ossi Korholan, tekstien ja kuvien lähettäjä, muistoja Pönnillä asuneista suvustaan.

Muistojen kirjoittaja Tyine Korhola os. Blomqvist on Ossin äiti joka vietti lapsuutensa Pönnin kylässä ja aloitti koulun silloisessa Koterlahden koulussa, mutta jo 1918 perhe muutti Uuraaseen. Tyynen perhe vietti usein kesät Pönnillä. Tyynen isä Anders Blomqvist, suomenruotsalainen maalar, tuli Koivistolle kirkkoa rakentamaan ja jäi Koivistolle. Tyynen äidin Amalian isä Kaarlo Oinonen tuli Juvalta Koivistolle 1850-paikkeilla ja meni naimisiin Regina Pönnin kanssa ja jäi myös Koivistolle.

Pönnin kylän tunnetuimpiin persooniin kuului Tyynen veli Juho Oinonen, hänet tunnettiin kylässä "mykkäpoikana". Mykkyydestä huolimatta hän oli aloitteellinen ja ahkera kirvesmies.

Tyine Korhola oli kertonut Ossille olleensa pikkutyttönä myymässä marjoja englantilaisille merimiehille. Heidän laivasto-osastosta oli juttu Koiviston Viestissä 11/2007.

Onnitteluit ja muistamissii

Turussa, Åbo Akademiassa on suorittanut Fil.kand. tutkinnon LINDA MOLIN.

Lindan äiti on Annika Molin ja isoäiti Kirsti Laaksonen os. Kosonen Makslahden Römpötistä.

Tiedättekö? - vastaukset.

1. Vuoteen 1848.
 2. On. Heinäkuun 13 p:nä 1939 oli myönnetty sellainen oikeus.
 3. V. 1930 seuran maatalousneuvojaksi tullut maatalousteknikko Tahvo Juottonen.
 4. V. 1934.
 5. Henkikirjan mukaan 2060 henkeä.
 6. Ainamo.
 7. 10-12 henkeä
 8. Herastuomari Aleks. Ahokas.
 9. Hernekeitto, rusina- tai väskynäsoppa, sekä valkoista leipää ja voita
 10. Valtuusto kielsi kilpaa ajamisen. Hurjastelijoille määrättiin 40 markan sakko.
- Kysymykset ja vastaukset heinäkuun 1954 Koiviston Viestistä.

Tääl' tapahtuu

Kotiseutumatka Vatnuoriin 23.-24.5.2009

Lähtö lauantaina Halkiasta klo 7.00. Alustava matkareitti: Pornainen, Järvenpää, Helsinki, Vaalimaa, Viipuri, Koivisto.

Majoitus Mannolan hotellissa (pensionaatissa), illallinen ja illanvietto. Sunnuntaina 24.5. aamupalan jälkeen lähtö paikallisilla busseilla Vatnuoriin, iltapäivällä paluu hotelliin, josta päivällisen ja huoneiden luovutuksen jälkeen kotimatalle.

Matkan hinta 180,00 euroa.

Ilmoittautumiset 30.4. mennessä Tapani Teikarille iltaisin, puh. 019-6646126 tai 0400-8291824. Matkalle mahtuu 40 henkilöä ilmoittautumisjärjestyksessä.

Passin etusivun jäljennös, passikuva ja viisumianomus on toimitettava 30.4. mennessä Tapani Teikarille osoitteeseen Hakalankaari 12, 07190 HALKIA. (Viisumianomuskaavake löytyy mm. osoitteesta www.ttmatkat.com)

Tervetuloa matkalle Vatnuoriin. Vatnuorin Kyläyhdistys

Bussilla Koiviston juhliin Piikkiöön 25-26.7.2009

Reitti:

Porvoo, Askola, Monninkylä, Pornainen, Järvenpää, Helsinki...

Majoitus Hotelli Kivitasku Kaarinassa 2HH aamiaisella

Kuljetus Koiviston Juhliin molempina päivinä

Hinta 75€/ henkilö (max 47 henk.)

Ilmoittautuminen:

TT Matkat Oy, Tapani Teikari, 040-8291824
ttmatkat@pp.inet.fi www.ttmatkat.com

Koiviston Heinot ry

Sääntömääräinen vuosikokous 09.05.2009 klo 13 Kaarinassa, Tuorlan majatalossa, Tuorlantie 1 E, 13 km Turun keskustasta Helsingin suuntaan.

Kaikki sukuseuran jäsenet ovat tervetulleita.
Tervetuloa, hallitus

Koiviston Heinot tekee kesäretken Utöseen 1.-2.7.2009

Lähtö Turusta 1.7. klo 10 m/s Aspö aluksella, matkan aikana Utön lyhyt historiakatsaus, saapuminen Utöseen klo 15. Paluumatkalle lähdetään 2.7. klo 13 ja Turussa olemme taas klo 18.

Matkan hinta: 100 €/hlö sis. matkat, majoittuminen laivalla tai Matkustajakoti Fågellissa, keittolounas menomatalla sekä aamiainen.

Mukaan sopii 30 henkilöä. Ulkopuoliset mukaan, jos tilaa jää.

Ilmoittautumiset ja lisätietoja matkasta:

Mauri Heino p. 0440-774374 tai

s-postitse virve.saarinen@seutuposti.fi 29.5.2009 mennessä

Porvoon seudun Koivistolaiset ry

Vuosikokous 28.3.2009 klo 12.00 Omenamäen palvelutalolla

Tulliportinkatu 4, Porvoo

Kahvitarjoilu, tervetuloa, johtokunta

Römpöttiläiset

Perinteinen kevättapaaminen Riihimäen asemaravintolassa lauantaina 18.4.2009 alk. klo 13.00 haastelun, arpajaisten sekä hyvän ruuan merkeissä.

Ilmoitathan tulostasi 12.4. mennessä Tuulalle puh. 044-5228098
Tervetuloa !

Kaukiaisten ja Mäkeläisten matka Koivistolle ja Saarenpäähän 31.7 – 2.8.2009.

Alustava matkanhinta 320 €

Hinta tarkistetaan myöhemmin.

Ryhmä jakautuu Koivistolla kahteen osaan Ryhmä Saarenpää max. 24 henkilöä. Ryhmä Penttilä joka yöpyy joko Koivistolla tai Johanneksessa.

Matkan hintaan sisältyy:

Viisumit, sekä erikoisluvat Saarenpäähän. Venäjän viranomaisten vaatima matkavakuutus. (jokaisen on syytä ottaa lisäksi oma matkavakuutus). Bussikuljetus Helsinki-Koivisto-Helsinki, laiva/venekuljetus Koivisto-Saarenpää-Koivisto, majoitukset 2 yötä, ruokailut. Sauna, iltapala sekä polkupyörät saarella.

Matkaohjelma pe 31.7

Pornaisten Matkailu Oy:n bussi (Jan-Erik Hietamies) lähtee Helsingin Rautatieasemalta Aleksis Kiven patsaan viereltä, charter-bussin pysäkillä. Bussireitti valitaan enemmistön mukaan.

Bussireitti I - Helsingin rautatieasema klo 6:00 - Järvenpään linja-autoasema klo 6:40 - Mäntsälän linja-autoasema klo 7:10 - Lahden linja-autoasema klo 7:50 - Kouvolan linja-autoasema klo 8:40 - Lappeenrannan Matkakeskus klo 10:10 - Kahvitauko Viipurin portissa

(ABC asema) Nuijamaa klo 11:00 jossa raja - ja tullimuodollisuudet.

Bussireitti II - Helsingin rautatieasema klo 08:00 - Porvoon linja-auto asema klo 08:45 - Karhulan linja-auto asema klo 09:45 - Haminan linja-auto asema klo 10:00 - Olemme Vaalimaalla noin klo 11:00 jossa raja - ja tullimuodollisuudet. Jos toivotaan, että bussi noutaa turkulaiset/salolaiset on lähtö 2h aiemmin Turusta. Lisäveloitus 250 €.

Kuljettajalla on tarvittavat asiakirjat kuten viisumit mukanaan. Muistakaa ottaa oma passi mukaan. Ajamme Viipuriin, jossa pieni pysähdys Sorvalin Valinnassa ja Viipurin kauppahallissa. Viipurista jatkamme Koivistolle.

Pe 31.7 klo 15. (paikallinen aika) Ryhmä Saarenpää

Laivakuljetus Koivistolta Saarenpäähän Majoittuminen hotelli "Wilhelmiiin". Huvilassa on 2xH3, 2xH2 ja 2xH1 sekä ruokailutila. Käytössämme on myös viereinen huvila. 4xH2 sekä 2xH3. Majoitustaso on vaatimaton, mutta siisti. Sauna, saniteetti- sekä käymälätilat pihapiirissä. Majoittumisen jälkeen päivällinen, sauna sekä iltatee.

La 1.08

Klo 8:00 Aamiaisen jälkeen vapaita yhteisesti sovittavaa ohjelmaa Klo 17:00 päivällinen.

Iltatee.

Sauna-ajoista tulee sopia emännän kanssa. Käytössä on ollut traktori, jota voi tilata kuljetuksiin Kiilin rantaan tai muualle. Traktorin lavalle mahtuu n.7 henkilöä. Hinnosta ja muista matkoista, esim. suoalueelle voi sopia kuljettaja Valentinin kanssa. Hinnat riippuvat osallistujamäärästä. Huvilasta oikealle läpi kylän ja hautausmaan ohi kulkeva reitti linnakkeelle ja Kiilin rantaan on merkitty punaisilla merkeillä puihin. Huvilalta vasemmalle, läpi saaren ja upean suoalueen ohi kulkeva reitti Eistilään on merkitty keltaisilla merkeillä.

Kylässä on pieni kyläkauppa ja kioski. Bussimatalle mukaan juotavaa ja naposteltavaa. Saarelle mukavat ulkoiluvarusteet, sadevaatteet, taskulamppu, hyttysöljyä, sekä iloinen retkeilymieli. Huvilan sisätiloissa ei saa tupakoida eikä käyttää avotulta (kynttilöitä).

Su 2.8

8:00 Aamiainen.

9:30 Laivakuljetus Saarenpäältä Koivistolle

Ryhmä Penttilä 31.7 klo 15

Ryhmällä on ohjelmaa sen ajan kunnes Saarenpään ryhmä on päässyt lähtemään Koiviston satamasta Saarenpäähän.

Ryhmä Penttilän majoitus Koivistolla tai hotelli Lokissa Johanneksessa. Päivällinen hotellissa tai valitussa ravintolassa Koivistolla.

La 1.8

klo 8:00 aamiainen. Aamiaisen jälkeen tutustumista Koiviston alueeseen ehdotuksien mukaan. klo 13.00 kenttälounas Penttilän rannassa ja paluu Koivistolle. klo 18:00 illallinen hotellissa tai ravintolassa. Bussi on ryhmä Penttilän käytössä koko oleskelu ajan.

Su 2.8

klo 8:00 Aamiainen
klo 10:00 Ryhmät tapaavat toisensa venesatamassa. Ohjelmaa Koivistolla, mm. kukkien lasku Purje ja risti-patsaalla ja ajo Viipuriin. klo 13.00 Lounas Viipurin Pyöreässä tornissa ja käynti kauppahallissa. Lounaan ja hallin jälkeen ajo Sorvalin valinnan kautta Nuijamaalle tai Vaalimaalle. Vaalimaalta n. 2 tuntia ja Nuijamaalta n.3 tuntia Helsinkiin.

Mukaan otetaan myös muita kuin Kaukiais- ja Mäkeläisiä. Ilmoittaudu 30.4. mennessä: Kaukiais Ristolle 040-7338 949 risto.kaukiaisinen@pp2.inet.fi tai Mäkeläisen Ristolle 0501751 risto.makelainen@kolumbus.fi

Viisumin saamiseksi jokaisen tulee täyttää anomus, jonka saat netistä osoitteella EU-GATE. Kaavakkeita saa myös matkatoimistoilta. Täytä kaavakkeen harmaa osa. Matkan tarkoitus: Turisti. Venäläinen matkan - järjestäjä: Hidropribor. Matkakohde Ryhmä Saarenpää: Krasnyj Ostrov Ryhmä Penttilä: Primorsk Viisumin alkamispäivä 31.7 sekä päättymispäivä 2.8. kotiosoite ja allekirjoitus.

Täytetty viisumianomus, kopia passin kuvasivusta ja yksi valokuva viimeistään 1.7. Pornaisten Matkailu Oy osoitteelle Keikarin-kuja 4 C 42, 01510 Vantaa.

Vastuunalaisena matkanjärjestäjänä toimii Pornaisten Matkailu Oy. Muista toiminnoista Koivusaarella vastaa Tieteellis-tekninen Instituutti "Hidropribor."

Pornaisten Matkailu Oy Jan-Erik Hietamies 0400-441589 erik.hietamies@pp1.inet.fi

Tuomo Hilska, 0400-883242 hilska@autolomat.fi